

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA REDOVITA PRETPLATA DIN 30, DOBROTVORNA DIN 50. — ZA INOZEMSTVO DIN 60. — OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA XI.

BROJ 17.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17. RUKOPISE SE NE VRAĆAJU. BROJ ČEK. RAČUNA 23.121

Šibenik, 25. travnja 1940.

Naši pogledi

Evropski narodi su u groznici nezvjesnosti.

Širašna je to mora, koja je legla na umorna leđa našega čovjeka. Ne samo da je gladan i oskudan, nego sada još i uznemirivan od nemilih događaja, koji mogu naći.

Kada se zaustavljamo kod ovih misli i dok plaćemo nad sudbinom čovjeka, misli nam se zaustave i kod ovoga: pa nije li to svjedodžba osude i samom kršćanstvu! Evropa je zemlja pokrštenih naroda; Evropa je nosilac kršćanske misli. Vjekovi kršćanski su za prošlošću Evrope, a narodi njezini su danas nosioci krvavih zala i paklenske strave.

Istina, Evropa je pokrštena, Evropa je nosilac kršćanske misli, i Evropa je danas u ratnom zapletaju, koji iz dana u dan može biti sve teži, grozniji i katastrofalniji.

Da li s propašću i padom Evrope pada kršćanstvo i njegova životna vrijednost!

Mi znamo i to. Vrlo dobro su nam znani povijesni dani kršćanskih trijumfa u Africi i Maloj Aziji. Ko je od knjiga, pa ne bi znao za one veličansive zborove iz vremena sv. Avgustina!

Pa!

Afrika danas ne živi životom slobodna i prosvijetljena naroda. Afrika je zemlja paše, kojom se koriste svi samo ne Afrikanci. Oni su robovi evropskih gospodara. Afrikanci nisu svojili.

Kršćanstvo nije palo s padom Afrike, kršćanstvo nije umrlo smrću kulturnoga života sredozemske afričke obale, znane iz povijesti prvih kršćanskih vremena.

Zašto sudbinu afričke obale ne bi dijelila pokrštena Evropa, koja je, stvarno, dala velika kršćanska vremena i u njima velike muževne i velike pokrete, sve što je dobro, zrelo i napredno! Kršćanstvo je Evropi dalo sve. Prvu uljudbu, prosvjećenost i napredak. Odgajalo je i dušu i srce. Kršćanstvo je Evropi i otac i majka, učitelj i svećenik.

Kršćanstvo bi to Evropi i dalje bilo i stvaralo joj vremena dobra i sretna. Ne odriče to Evropi danas u ime kakve odvratnosti prema njoj. To joj odriče i odrićaće zato, jer Evropa sama ne će da bude kršćanska i ljudska.

Afrika je izgubila svoje sjajne kršćanske dane, a kršćanstvo nije uvelo, nego nove mladice i dalje presadivalo u nove zemlje. Evropa će, vjerojatno, izgubiti svoje kršćanske dane, ali opet kršćanstvo ne će znati

Oko kanonizacije bl. Nikole Tavilića

U Rimu se dovršuje pripravljanje materijala o mučeništvu bl. Nikole Tavilića, pa kad taj materijal bude gotov, bit će otvoren proces za kanonizaciju ovoga svetog Hrvata.

S mnogih strana stižu vijesti o čudesnim milostima, primljenima po zagovoru bl. Nikole Tavilića, i to ne samo iz sviju hrvatskih krajeva, nego i o jednom takvom ozdravljenju iz Rima i o jednom iz Amerike. Bl. Nikola Tavilić pomaže obilno svojim zagovorom onima, koji mu se utječu. Potrebno je za akciju oko kanonizacije, da svaki slučaj milosti po zagovoru ovoga našeg Blaženika bude javljen ili biskupskom ordinarijatu dotične biskupije ili Hrvatskom Odboru za Svetu Zemlju u Zagrebu, koji je propagandistička centrala za kult ovoga hrvatskog jerusalemskog Blaženika.

Molitve za kanonizaciju bl. Nikole Tavilića propisane su od sviju hrvatskih biskupa, da se mole u svim crkvama svake nedjelje, pa gdje se to još ne izvršuje stalno, neka se provede. Molitve će najviše ubrzati kanonizaciju, a uz te su molitve vezani i oprost.

Kult bl. Nikole Tavilića se stalno širi. Mnogo su tome pridonijele sličice, kojih je dosad raspačano preko četvrt milijuna po svim hrvatskim krajevima i koje se neprestano šire. Mjesto drugih pobožnih sličica velečasno svećenstvo treba da svakom prilikom prvenstveno širi sličice bl. Nikole Tavilića. Tako katehete školskoj djeci, mladomisnici kod prve sv. Mise, župnici kod sviju crkvenih zgoda, osobito kod sviju ovogodišnjih euharistijskih kongresa i t. d.

Dosada već ima preko 400 hrvatskih crkava, u kojima ima slika, kip ili oltar bl. Nikole Tavilića. Za dokaz o općeni-

tosti njegova kulta potrebno je, da što prije ne bude ni jedne crkve kod nas Hrvata bez barem slike ovoga našeg Blaženika. To je veoma olakšano tim, što je Hrvatski Odbor za Svetu Zemlju u Zagrebu (Trenkova ul. 1.) dao izraditi vrlo lijepe, 70 cm visoke slike bl. Nikole Tavilića u finoj izradbi u bojama po originalu Gabrijela Jurkića. Cijena od 100 dinara po slici omogućuje, da doista za svaku crkvu bude nabavljena, a osim toga da bez nje ne bude i nijedan katolički zavod, katoličko društvo, katolička škola i katolička kuća.

Za upoznavanje svete pojave bl. Nikole Tavilića, njegova života i njegova značenja vrlo dobro služi njegov životopis »Bl. Nikola Tavilić« što ga je napisao dr. fra Bernardin Blaženik, a izdalo Društvo sv. Jeronima u Zagrebu (cijena 30 Din). Ta se knjiga lijepo širi, svećenstvo je uzima kao glavno vrelo za propovijedi o tom našem Blaženiku, a u katoličkim zavodima, društvima i samostanima čita se kao duhovno štivo.

Uz 5 crkava, koje su dosada sagrađene, grade se ili će se uskoro graditi u čast bl. Nikole Tavilića (u Požeškom Cerovcu, Banjevcima, Lišanima, Zagrebu i Sarajevu), te uz veći broj kapelica njemu u čast, ima gdje se spremaju još i daljne. Ondje, gdje se ima graditi nova crkva, ili kapelica, neka u prvom redu sada do kanonizacije bl. Nikole Tavilića bude uzeto u obzir, da se posvete njemu.

Molitvom i sve većom općenošću kulta bl. Nikole Tavilića (njegove slike u svaku crkvu!) doći će s Božjom pomoću brzo dan, kad će hrvatski narod u njemu proslaviti svoja prvog kanoniziranog Sveca.

Treba u što većoj mjeri zadovoljiti Hrvate!

Zagrebački »Hrvatski Dnevnik« od 18. t. mj. donosi ovaj vrlo značajni i aktuelni uvodnik, koji prenosimo u cijelosti:

»Dok se na sjeveru vode dramske borbe između Njemačke i saveznika, dotle je na jugu Evrope mir. Popustilo je i uzbuđenje radi Dunava, otkako su zainteresirane države jasno pokazale, da su čvrsto odlučile braniti slobodu plovidbe tom velikom riječnom arterijom. Te su države dovoljno jake, da tu slobodu i osiguraju. Odnosaji su među balkanskim državama ili prijateljski ili normalni te nema nikakvih znakova, koji bi davali povoda sumnji, da bi se ti odnosaji mogli pogoršati i zaoštriti. Isto tako su dobri odnosaji tih država s Mađarskom, a napo-

se s Jugoslavijom. Sada su pogledi obrnuti u prvom redu na Italiju. Njezino novinstvo sve očitiše podupire Njemačku i daje naslutiti, da bi Italija mogla i promijeniti svoje dosadašnje držanje. Za nas, kao susjede Italije, vrlo je potrebno znati i njezino raspoloženje. Već je poznato pisanje uglednoga novinara Gayde, koji se smatra neslužbenim govornikom službene Italije. Kad bi njegovo pisanje bilo osamljeno, ono ipak ne bi bilo tako važno, ali u istome smislu pišu i svi talijanski listovi. Kao primjer navodimo uvodnik »Avenire d' Italia« od 14. travnja, u kojemu se uz ostalo kaže: »Mi smo u miru i u ratu. U miru smo, a ipak, ma kako bili za posadu broda, koji se kreće, neosjet-

Molim vas, Evropa danas preko bolesnih svojih predstavnika govori Bogu: »Nema te«, a u najboljem slučaju: »Ne priznajem te, ali, eto, jer si potreban u životu, dozvoljavam ti da budeš!«

To je vjera u Boga kod današnjih naroda Evrope.

Snage nas naše ostavljaju. Mi gubimo i izgled u dane sredenosti i dobra. Evropa je počela padati onoga časa, kada je u njoj počela slabiti vjera i praksa evanđeoske misli.

ljivi teški valovi, koji ga zapljuskuju, to se može samo zahvaliti brižnoj ruci onoga, koji brod vodi. Naš mir danas predstavlja borbu volje i mudrosti. Mi raspoložemo jednim danas veoma rijetkim blagom. Ali jedna stvar se ne smije zaboraviti. Mi ne ćemo nikada ustati u zaštitu kukavičluka. U Italiji postoji jedna sila, koja je neprimjetljivo prisutna: to je napor, koji se čini za naoružanje zemlje. Najnoviji događaji dali su nam jedno »praktično« iskustvo: teško narodima, koji se mirno uspravljaju. Postoji mogućnost, da se probudimo kao gosti u gradu, čiji smo gospodari. Snaga ne stvara pravo, ali najsvetije pravo može osjetiti potrebu za snagom. Italija ima svoju nepogrešivu direktivu, koja se svodi na ovu sintezu: naša vlastita historijska misija; naša geografska sigurnost i naša sloboda na Sredozemnom moru. Mi smo miroljubivi i spremni: sigurni smo u sebe i nemamo želju da propadnemo. Mi smo za pravdu i za povjerenje.

Ove ozbiljne riječi talijanskoga lista zaslužuju, da se o njima razmisli. I mi smo Hrvati u položaju naroda, koji ima svoju historijsku misiju i koji mora čuvati svoju geografsku sigurnost. I mi smo u posjedu stanovitih prava, a doći ćemo u posjed i novih prava, no da ta prava očuvamo, potrebna nam je snaga. »Avenire d' Italia« piše: »Teško narodima, koji se mirno uspravljaju.« Nekoliko naroda, koji su zapali u letargiju ili hipnozu, platilo je to gubitkom svoje slobode. Oni nisu dovoljno budno pazili, što se oko njih zbiva, nisu u potrebnoj mjeri organizirali svoje snage niti su se pravodobno pravilno orijentirali. A danas je položaj takav, da i najmanje zakašnjenje može biti sudbomosno. Stoga svaki narod treba uvijek biti spreman na sve, a u prvom redu da zaštiti svoje životne interese.

Do sada smo ne samo mi, nego i svi balkanski narodi isticali svoju neutralnost. Što se međutim ratno područje više proširuje, neutralnost se pretvara u nezaraćenost. Ali kod nas nezaraćenost ne znači, da možda čekamo situaciju, kad ćemo pograbiću oružje miješajući se u sporove velikih. Nezaraćenost kod malih neutralnih država znači spremnost braniti svoju neutralnost i slobodu svojega odlučivanja u svima pitanjima, koja se njih tiču. Nezaraćenost znači koncentriranje sviju narodnih snaga oko jačanja zajednice, koja može, ne bude li dovoljno jaka, postati izvrgnuta teškim gospodarskim poteškoćama. Mi te poteškoće već sada osjećamo. I kod nas se javlja skupoća, i sva je sreća, što se pravodobno počelo raditi na njezinu suzbijanju. Rat u neposrednom

Crna nezahvalnost najogavnija je poštenom ljudskom srcu. A tu crnu nezahvalnost današnji narodi Evrope pokazali su i pokazuju kršćanstvu. Što dobra imaju, a da im nije kršćanstvo dalo! Pa ovakav postupak prema njemu!

Bog ne bi bio Bog, kada bi dao mira onima koji preziru Njega.

Život naš je moguć samo u povratku k Tebi, Bože, Oče naš!

Junior

susjedstvu traži i od nas velike napore. Stoga je i potrebno voditi politiku širokih poteza i odstranjivati sve smetnje konsolidaciji prilika. Hrvatsko je pitanje do sada bilo najosjetljivija točka Jugoslavije. Na tome se pitanju razbijala njezina snaga. Sada se to pitanje nalazi u stadiju rješavanja. Kad se gleda na prošlost, mora se priznati, da je učinjeno dosta, no ako se pogled baci u budućnost, vidjet će se, da ima još mnogo toga, što treba učiniti. Sada se pruža najzgodnija prilika, da se ojača državna zajednica na taj način, da se u što većoj mjeri zadovolje Hrvati. Bilo je već dosta sitničavosti. Potrošeno je mnogo vremena, da se ostvare najelementarniji zahtjevi hrvatskoga naroda. Vrijeme je, da se u naše odnose unese više širokogrudnosti i više razumijevanja. Za nas je pak Hrvate jedno jasno: da smo sve ono, što smo postigli, polučili samo svojom snagom, a tu snagu da nam je dala naša nacionalna sloga i solidarnost. Ta nam je sloga danas potrebnija nego ikada. I zato treba biti naša prva dužnost onemogućiti svaki pokušaj, koji bi išao za razdvajanjem naših redova. Ma kako se stvari razvijale i ma kojim tokom pošli događaji, hrvatski ih narod treba dočekati kompaktno.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 28. IV.: Peta nedjelja po Uskrsu. — Sv. Vital (Zivko). Roden je u Milanu. Bio je otac sv. Gervazija i Protazija. Po zanimanju bijaše vojnik. Radi svoga junaštva bio je veoma obljubljen od sviju. Jednom prilikom došao je u Ravenu. Baš u tom momentu umirao je od preteških muka jedan kršćanin liječnik, imenom Ursičin. Jer su muke bile teške, Ursičin počeo je u vjeri malaksati. Opaživši to sv. Vital, dovikne mu: Ursičine liječniče, ti koji običaješ druge liječiti nemoj da sam sebe baciš u nevolju i jad vječne smrti. Kad je čuo ove riječi, Ursičin ohrabri se i junački izdrži smrt do zadnjega daha. Pogani saznajući za sv. Vitala, optužiše ga, a zatim ga baciše u duboku jamu i zasušu zemljom.

Ponedjeljak, 29. IV.: Proсни dani. — Sv. Petar Veroneški. Rodio se u Veroni g. 1206. Svršivši nauke stupi u tek osnovani red sv. Dominika. Bio je vanredan govornik, pa su ga se tadašnji krivovjerci bojali kao žive vatre. Bio je čak i ozloglašen, ali se brzo sazna za njegovu nevinnost. Krivovjerci ga dočekaše na putu za Milan, pa mu nožem prsa rasparsaše. Dok je 1251. g. izdisao, molio je Vjerovanje.

Utorak, 30. IV.: Sv. Katarina Sijenska. Godine 1365. posta redovnica sv. Dominika. Bila je veoma učena i sveta, pa je neizmernih usluga učinila i sv. Crkvi i Božjoj stvari. Izmirila je Svetu Stolicu sa Fiorentinskom republikom. Umrula je g. 1380.

Srijeda, 1. V.: Proсни dani. — Sv. Filip i Jakov, apostoli. Obojica svoj naporan apostolski rad zapečatiše svojom mučeničkom smrću.

Podlistak

Mjesto svilenog rubca

Dvadeset dinara nije velika svota; ali za Liljanu, koja ih je sakupila teškom mukom, dinar po dinar, uz toliko odcaranja i malih žrtava, predstavljaju čitavu imovinu.

S rukom u torbici djevojka drži čvrsto novčarku, prepunu sitniša od pola dinara i dinara, i obilazi trgovine na općinskoj tržnici.

Baš je subota popodne. Trg je krcač djevojaka, većinom radnica, koje su zauzete svojim nabavkama. Na pojedini stolovima ima svega i uz dosta jeffinu cijenu. Roba baš nije prvorazredna, ali od efekta, a to je djevojkama glavno.

Liljana je već dvaput obišla sve trgovine, zaustavljajući se pred stolovima sitničarske robe, ali se još nije odlučila za svoju nabavku.

Hoće naime da kupi svileni rubac, ljupkih boja, lagan, koji mnogo ne stoji, ne više od 20 dinara. Rubac, koji će vezati oko vrata, tako živo i elegantno. Toliko je za njim čeznula! Sad će ga napokon nabaviti.

Četvrtak, 2. V.: Spasovo. Zapovjedni blagdan. Spomendan Kristova uzašašća na nebo. — Sv. Antonin, biskup, dominikanac.

Petak, 3. V.: Našašće sv. Križa. — Sv. Jelena. Na čudni način našla je Spasiteljev križ.

Subota, 4. V.: Sv. Monika, majka sv. Augustina. Uzor žena i majka.

PETA NEDJELJA PO USKRSU

CITANJE POSLANICE blaženoga Jakova Apostola (1, 22—27). — Predragi! Budite izvršitelji riječi a ne samo slušaoci, varajući sami sebe. Jer ako ko sluša riječ a ne izvršuje, on je sličan čovjeku koji promatra naravno lice svoje u ogledalu; on se ogleda, pa otiđe i odmah zaboravi kakav je bio. Ali ko uroni u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, te ne bude slušač koji zaboravlja, nego izvršitelj djela, onaj će biti blažen u djelu svojemu. Ako ko misli da je pobožan, a ne zauzdava svoga jezika, nego vara srce svoje, njegova je pobožnost isprazna. Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova: pohoditi sirote i udovice u njihovim nevoljama, i držati sebe neokaljana od ovoga svijeta.

† SLIJEDI SV. EVANĐELJE po Ivanu (16, 23—30). — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Uistinu, uistinu govorim vama, ako što uzistete od Oca mojega u ime moje, dat će vam. Dosada ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primit ćete, da radost vaša bude potpuna. Ovo sam vam govorio u pričama. Dolazi čas kad vam više neću govoriti u pričama, nego ću vam otvoreno javiti za Oca. U onaj ćete dan moliti u moje ime, i ne kažem vam da ću ja moliti Oca za vas, jer sam Otac ljubi vas, jer vi ste mene ljubili i vjerovali da sam od Boga izišao. Izidoh od Oca i dođoh na svijet; opet ostavljam svijet i idem k Ocu. Rekoše Mu učenici Njegovi: Eto sad otvoreno govoriš i ne kažeš nikakve priče. Sad znademo da sve znaš i ne treba ti da te ko pita; po tome vjerujemo da si od Boga izišao.

MOLITVE KRŠĆANINA

XXI.

ZDRAVO KRALJICE

Zdravo, Kraljice, Majko milosrđa, Zivot, slasti, nado naša, zdravo! K Tebi vapimo prognani sinovi Evin; k Tebi uzdišemo žalosni i tužni u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas. I Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje, nama poslije ovoga progona pokazi. O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

1. Porjeklo. Po kardinalu Boni i drugim piscima auctor ove lijepe molitve bio bi njemački Benediktinac Herman Kontratt (1054.) nazvan tako radi iznakaženih i uzetih svojih uda još od rođenja. On je bio pravo čudovište u svim granama znanosti, ali nadasve veliki bogoljubnik Gospin. Njoj je on pripisivao svo svoje opsežno znanje; njoj je on posvećivao najvećajnije himne. Jedan od tih je upravo naš »Zdravo Kraljice«. — Sv. Bernard nato, kad se u svojstvu apostolskoga legata nalazio u gradu Speieru, čuo je u onoj katedrali pjevati »Zdravo Kraljice« te

zanesen njegovom ljepotom, dodao je riječima: poslije ovoga progona pokazi Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje, kojima je onda molitva svršavala, riječi: o blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

2. Proglašenje kraljevske časti Marijine. Mi zovemo Mariju »Kraljicom«, i s pravom. Ona je kraljica, jer Majka Kralja neba; kraljica je, jer je u njenim žilama tekla krv kraljevskoga roda Davidova; kraljica je radi svojih vanrednih kreposti, kojima ona nadvisuje apostole, mučenike, ispovjednike, djevice, pa i iste nebeske anđele; kraljica je, jer smo i mi isti, kao njena djeca, kao njeni podanici, proglasili nad sobom njena prava vladarice. Kraljica je, koja slavno sjedi u nebu, koja dijeli milosti, koja sve isposluje i postigne kod svoga Sina.

3. Uzdah bijednih prognanika. Ovoj našoj Kraljici, koja pokazuje svoju moć s milosrdem i blagošću, obraćamo se uzdišući u ovoj suznoj dolini. Njoj se utječemo s pouzdanjem kao djeca, da ona prikaže naše molbe svome Sinu. Nju molimo, da nas poslije ovoga teškog progona dovede Isusu, da On uzmogne biti naša nagrada u vječnosti.

Sjeti se uvijek, da je tvoja nebeska Majka slavna kraljica; iskazuj joj čast, nasljeduj njene kreposti, velikodušno slijedi njene stope. Tko nađe Mariju, našao je život i crpi spasenje od Gospodina.

Širom svijeta

BELGIJA ZA NEUTRALNOST. Belgijski ministar vanjskih poslova Spaak u svom govoru u senatu naglasio je belgijsku politiku neutralnosti. Belgija— rekao je on — ne će više biti boriste za Evropu. Svoje granice Belgija će braniti protiv svakoga napadača i na svaki način spriječiti prolaz tuđih četa kroz svoju zemlju.

ŠVEDSKA SE SPREMA. Na cijelu švedsku proširene su stroge mjere opreznosti u pogledu obrane od napadaja iz zraka. Sistem pasivne obrane organiziran je u svim gradovima i selima. Postavljaju se sirene i kopaju zaštitni rovovi, a izvršene su i sve pripreme za brzo gašenje svjetla. Potrošnja nafte i benzina već je racionalirana, a vlasti vrše reviziju živežnih namirnica u cijeloj zemlji. Brodovima je zabranjena upotreba nekih luka. Švedsko poslanstvo u Berlinu zatražilo je od njemačke vlade, da se olakša odlazak iz Njemačke svim šveđanima, koji se žele vratiti u svoju zemlju.

PRVI VATIKANSKI NOVAC I MARKE ZA PONTIFIKATA PIJA XII. Prilikom prve godišnjice krunisanja Pape Pija XII. izdan je prvi novac i prve marke s njegovim likom. Načrt za novac izradio je profesor Aurelije Mistruzzi, a načrt za marke profesor Konrad Mezzana.

ZATVORI U VARŠAVI tako su puni uapšenika, da je njemačka okupatorna vlast u velikoj brizi, kamo će smjestiti nove zatvorenike.

SMRT VELIKOGA FRANCUSKOG UČENJAKA. Prošlih dana umro je u Parizu glasoviti fizičar Eduard Branly u 96. godini života. Dugo godina bio je pro-

fesorom fizike na katoličkom sveučilištu u Parizu. Branly je prvi otkrio temeljna načela brzogaja bez žica, koja je onda Marconi primijenio u praksu. To je sam Marconi priznao u prvom brzogaju, što ga je bez žica poslao iz Engleske u Francusku. Zadušnicama u pariškoj katedrali uz pk. kardinala Verdiera prisustvovao je predsjednik republike, skoro svi ministri i veliko mnoštvo sveučilišnih profesora. Pred katedralom opratio se od pokojnika u ime Francuske ministar prosvjete Albert Sarraut. Sahranjen je na državni trošak. Treba naglasiti, da je pk. Branly uvijek bio revan katolik.

MOBILIZIRANO JE 30 HILJADA FRANCUSKIH SVEĆENIKA, tako da su tisuće župa ostale bez svojih pastira. Izvjesna štampa se još buni i protiv toga, što se tim mobiliziranim svećenicima dopušta, da za utjehu vojnika na fronti svakog dan čitaju svetu Misu.

VELIKA BITKA ZA VRATA OSLA bjesni u Norveškoj. Britanske i norveške snage napreduju prema Hamaru, dok Nijemci daju jak otpor. Znatne britanske snage iskrcane su u sjevernoj i južnoj Norveškoj. Sjeveroistočno od Trondhjemja vode se žestoke borbe. Savezničke čete izvršile su protunapadaj. Norvežani javljaju, da su zaustavili Nijemce sjeverno od Elveruma. Saveznici i Nijemci neprestano dovlače pojačanja.

ŠVEDSKA OČEKUJE NAPADAJ svakoga časa. Potvrđuju se vijesti o koncentraciji njemačkih četa prema švedskoj obali. Švedska se grozničavo oruža. Političke su se stranke ujedinile u »narodni front«.

ZNAČAJNA TALIJANSKA IZJAVA. U talijanskom parlamentu u debati o proračunu ministarstva vanjskih poslova naglašeno je, da je Italija, po želji Mussolinija, dosada uspjela, da se izbjegne proširenju sukoba na jugoistok Evrope i na Sredozemno more te da će, po svojoj prilici, Italija u tom svom naumu do kraja uspeti.

Akcija za zimsku pomoć

SABIRNA AKCIJA. Još su doprinijeli:

Općinski namještenici	Din 827:—
Namještenici Okružnog Suda	» 630:—
Osoblje Poštanskog Ureda	» 375:—
Članovi upravnog odbora Udruženja zanatlija	» 250:—
Službenici Sreskog Suda	» 235:—
Osoblje Željezničke stanice	» 221:—
Službenici Glavnog Odjeljka Financijske kontrole	» 220:—
Činovništvo Carinarnice	» 200:—
Službenici Šibenske žandarmerijske čete	» 200:—
Osoblje Ekspoziture Okružnog Ureda za osiguranje radnika	» 170:—
Službenici Školske Poliklinike	» 100:—
Udruženje zanatlija	» 100:—
Osoblje Željezničke ložione	» 60:—

Din 3.588:—

Prošli iskazi » 139.800:75

Skupa Din 143.388:75

Odbor najtoplije zahvaljuje svim gornjim doprinosnicima.

Stignuvši u blizinu jednoga stola, svega okićena rubcima, Liljana odlučila, da će se tu zaustaviti.

— Oh, i ti kupuješ?

Tako ju nagovori Katica, njena drugarica, s kojom skupa radi.

Ide joj ususret s jednom knjigom s vrlo zamamno išaranom naslovnom stranicom. Pokazuje je Liljani. — Gledaj, upravo sam je kupila. Promisli, ovako debela, a stoji samo 15 dinara. Imat ćeš što čitati za par večeri, a na to ću je i tebi posuditi... Je si li zadovoljna?

Katica upravo proždire romane. Liljana to zna, a zna i to, da joj je drugarica vrlo nepametna pri čitanju tih svojih knjiga. Uzimlje u ruke knjigu, što joj je Katica pokazala. Naslovna strana, sam naslov, ime pisca daju joj odmah razumjeti, da se radi o ne dobroj knjizi.

— Gdje si je kupila, Katiche?

— Tamo dolje u onoj trgovini.

— Tko ti je napomenuo, da kupiš taj roman?

— Trgovac. Rekla sam mu: »Dajte mi jedan zanimivi roman.« A on mi je kazao: »Uzмите ovaj. Svi se za nj jagme.«

— Ali ova knjiga nije za te, Katiche. Ova je jedna od onih, koje na-

vađaju na zlo i vuku osobu u propast. Zašto hoćeš da čitaš takve stvari?

— Što ćeš, da ja znam? Pouzdala sam se u trgovca. Uostalom kako ti možeš znati i reći s toliko sigurnosti, da ova knjiga nije dobra?

— Doznala sam za to u »Katoličkoj knjižnici«, kamo idem, da isposuđujem knjige. Zadržati put se baš o njoj govorilo. Dobro se sjećam, da se reklo, da taj roman nije dobar, pače da je loš.

— Sad sam ga već kupila, draga moja. Košta me 15 dinara, a ja ne mislim, da sam ih baš za ništa dala i u ludu bacila — govori Katica vrlo neučtivo preuzimajući natrag roman iz ruku Liljane.

— Ne, ne, molim te — govori joj Liljana — nemoj ga čitati. Dodaj, Katiche, pokušajmo poći vidjeti, da li ga se kod onoga istog trgovca može zamijeniti za koji drugi od iste cijene, ali samo da je dobar.

Katica se nešto protivi, konačno ipak govori smireno: — Pa podimo! Trgovac međutim među svojim folikim knjigama nema nijedne dobre. Ima mnogo starih romana i nekoliko novih poput onoga, što ga je kupila Katica.

— Nema ništa — promrmlja Liljana gorko.

— Nemoj se toliko uznemirivati — govori joj drugarica, koja uviđa veliku žalost Liljane. — Ja ću zadržati svoju knjigu, a ako je ti ne ćeš htjeti čitati, pa dobro!

— Ali ja hoću, da je ni ti ne čitaš. Katiche, ne bi htjela, da ti naškodi.

— Odveć si nježne savjesti, draga moja. Bježi, molim te, budi mirna, ne će mi škoditi.

No Liljana nikako nije mirna. Ne će da ona knjiga ostanu u rukama Katiche. Velikodušna odluka javlja joj se u pameti i odlučuje, da je odmah oživotvori.

— Čuj, Katiche, daj meni svoju knjigu, eva ti 15 dinara, što si ih potrošila — to govoreći vadi novčarku iz torbice.

Katica je gleda u čudu. — Šališ se? Ne ćeš da ja čitam knjigu, pak je onda ti hoćeš da kupiš? Ova mi je baš lijepa!

— Ti me nijesi razumjela, Katiche. Ja ne ću tvoju knjigu, da je pročitaš, već da je uništim. A ja ti dajem 15 dinara, da možeš kupiti koju dobru knjigu.

Katica oklijeva. Ne može da si

Iz naših krajeva

»SVAKI NAPADAJ NACI ĆE NAS SPREMNE!« Predsjednik vlade g. D. Cvetković dao je izjavu najvećem francuskom dnevniku »Paris Soir«, u kojoj, između ostaloga, kaže: »Vanredno sam zadovoljan, što su se tako lijepo razvili naši trgovački odnosi s Francuskom. Nadam se, da će ovi prijateljski odnosi biti trajni. — Jugoslavija čuva svoju privrednu slobodu, pa naravno uzima u obzir i sva svoja prijašnja tržišta. — Jugoslavenska vanjska politika dobro je poznata. Određena je bila 4. septembra 1939. godine, a još više je objasnio službeni komunistički sa sjednice Balkanskog sporazuma u Beogradu. Mi smo neutralni, mi čuvamo svoju potpunu neutralnost. Već sam više puta izjavio, da ne tražimo ništa od nijednoga našeg susjeda, a isto tako sam više puta javno rekao, da ne ćemo nikome ništa svojega dati. To sam kazao tako jasno, da o tome ne može više biti nikakve sumnje. Svaki napadaj na naše granice naci će nas spremne, da se oružjem branimo na jednaki način, kao što smo radili u prošlosti. Što smo do sada ostvarili, to ne ćemo dopustiti nikada, da bi nam ma ko oduzeo. Ja mislim, da sam dovoljno jasan u toj svojoj izjavi.«

UMRO OTAC BISKUPA BUTORCA. Prošlih dana umro je Jakov Butorac, otac preuzv. g. Mons. Pavla Butorca, biskupa kotorskoga i apost. administratora dubrovačke biskupije, u 82. godini života. Pokojnik je kao skromni obrtnik odgojio brojni djecu. Bio je dobar vjernik, uzoran otac i hrvatski rodoljub. Dok dobrom pokojniku želimo vječni pokoj, preuzv. Butorce izrazujemo svoje iskreno saučestje!

RASPISANI OPĆINSKI IZBORI. Ban banovine Hrvatske naredbom od 22. IV. naredio je, da se izbori u seoskim općinama banovine Hrvatske provedu u nedjelju 19. svibnja 1940. Izuzete su gradske općine, gdje izbora za sada ne će biti, već će se općinska vijeća u gradovima imenovati, kako bi se gradskim općinama, koliko je to moguće, ovakvom zamjenom izabranog vijeća omogućio rad i u okviru postojećega zakona o gradskim općinama.

INTERNIRANI. 16. i 17. t. mj. u stanu i kancelariji dra Milana Stojadinovića, bivšega predsjednika vlade, izvršena je premetačina. Materijal, pronađen ovom prilikom, dao je podatke o njegovom nedozvoljenom radu te ga je nadležna vlast poslala na prisilan boravak, da bi mu se onemogućila daljna akcija protiv unutrašnje politike današnje vlade. — Osim njega vlada je uputila na prisilan boravak još nekoliko njegovih privrženika. — I Milan Aćimović, bivši ministar unutrašnjih poslova i bivši upravnik grada Beograda, upućen je na prisilan boravak.

UMIROVLJENJA U MORNARICI. Umirovljeni su i prevedeni u rezervu: viceadmiral Marijan Polić, komandant kr. ratne mornarice, kontraadmiral Vladimir Marijašević, komandant pomorske obalne komande u Splitu, i kapetan bojnog broda Konstantin Grubešić.

profumači toliku velikodušnost drugarice.

S druge strane Liljana to uporno hoće. — Gledaj — govori joj — imam 20 dinara. Htjela sam kupiti svileni rubac za vrat, stvar, kako vidiš, nepotrebnu. Dobra knjiga naprotiv dobro će doći i tebi i meni, jer je razumljivo, da ćeš mi, kad je pročitaš, posuditi.

— E pa dobro, ako baš hoćeš... — tako govoreći Katica pruži knjigu Liljani, koja je odmah razdere u četvero.

— Ovo ću — kaže smijući se — ponijeti majci, bit će dobro za peč.

Zatim uhvati pod ruke Katicu. — Dodi — govori joj — pođimo do katoličke knjižare. Vidjet ćeš, koliko ima ondje lijepih knjiga, lijepih, dobrih, a i jeftinih.

Katica ide s njom bez riječi: Da je Liljana dobra djevojka, znala je, ali da joj toliko stoji na srcu dobro drugarica, to niti je znala, niti je ikada mogla ni pomisliti.

Putem Liljana govori joj o zadnjoj pročitanoj knjizi, koju je posudila u »Katoličkoj knjižnici«, krašnoj, zanimivoj i dobro pisanoj.

— Zašto ne dođeš i ti, Katicice, sa mnom u tu našu knjižnicu? Tamo je

Nezdrave pojave

Naš članak »Nezdrave pojave«, koji je »Katolik« donio u svom broju od 5. t. mj., naišao je u našoj javnosti na lijepo priznanje i zasluženu pažnju. Jedino je vodstvo gradske organizacije HSS u Šibeniku — smatrajući se tim člankom uvrijeđeno i omalovaženo — u dva maha izrazilo svoje negodovanje nad tim člankom. Tako na sastanku članova odbora svih šibenskih reonskih organizacija 10. t. mj., kao i saopćenjem, koje je gradska organizacija HSS u Šibeniku dala u pogledu toga članka putem splitskih dnevnika 18. i 19. t. mj.

Jako žalimo, što nam dragocjeni prostor »Katolika« ne dozvoljava, da pretiskamo, kako naš članak, tako i spomenuto saopćenje, te novinske izvještaje o baji splitskih dnevnika i zagrebačkoga »Jutarnjeg lista« od 12. t. mj. o toku sjednice odbornika reonskih organizacija HSS, a naročito izvještaj spomenutog zagrebačkog dnevnika, u kojemu stoji, da je na tom sastanku zaključeno, uz ostalo, »i da se poduzmu represalije protiv glavnog i odgovornog urednika lista«. Naši bi čitaoci tada odmah ocijenili, kako je ta jedina reakcija na naš članak i neosnovana, i u svojoj suštini nepravdna, i potpuno izvan mjesta.

Ako naš člankopisac, koji je seljački sin, piše u napadnutom članku: »Hrvatska ne može biti sretna, ako se ne osjeća zadovoljno seljak, koji predstavlja ogromnu većinu naroda, pače se može reći, da je hrvatski narod seljački narod«; ako člankopisac opetovano ističe ideje braće Radića; ako člankopisac ističe potrebu, da se ne dira neosnovano u ljude, kojima je povjerena teška zadaća od strane hrvatske narodne vlasti, — onda se doista ne može kazati ono, što je rečeno u saopćenju gradske organizacije HSS: »Vjerujemo da bi gospodi bilo draže kad bi se povratila ona stara i za njih lijepa vremena u ko-

jima je seljak samo ponizno morao slušati njihove »mudre« savjete...« Mi vrlo dobro znamo, zašto je na ovakav način pokušano, da se prikaže drukčijim smisao našega članka i polemika uputi u pravcu, koji nema ništa zajedničkoga s intencijama toga članka. Baš zato najodlučnije odbijamo od sebe tobožnje naše protivljenje seljačkom narodu, koje nam se protiv rječitih dokaza naše stare ljubavi, odanosti i žive vjere prema našem hrvatskom seljačkom narodu želi insinuirati i nametnuti. Mi držimo da imamo pravo braniti nekoga pred bezrazložnim napadajima, jer kad netko povjerenjem hrvatske vlade, uz poštovanje dačkih roditelja te živu ljubav i odanost dačke omladine, vrši rodoljubnu zadaću uzgojitelja hrvatske omladine, nitko nema prava, da preko toga povjerenja, ljubavi i poštovanja prelazi.

Toliko samo smatramo potrebnim da odgovorimo, ne radi nadahnitelja ili izvršilaca ova kampanja, nego radi Hrvatske Seljačke Stranke — velike narodne političke organizacije, koja pod vodstvom predsjednika dra Vladka Mačka vodi uspješno borbu za slobodu i ravnopravnost hrvatskog naroda — radi firme jedne gradske organizacije, koja je upotrijebljena za tu kampanju, kao i radi onih hrvatskih seljačkih masa, kojima se želi prikazati, da su njihove težnje, nade i želje, koje su i naše, u protimbi s »Katolikom«.

Sa zadovoljstvom, pak, moramo utvrditi, da ova od nas neželjena i bezrazložna kampanja protiv »Katolika« nije prošla jedan uži okvir, tako da nije — protivno željama nekih — našla odjeka ni u stupcima obaju glasila Hrvatske Seljačke Stranke u Zagrebu, ni u držanju vodstva hrvatskoga naroda, ni u odlukama hrvatske narodne vlade.

Kako je mislio dr Ante Radić o svećenicima?

Brat pk. Stjepana Radića dr Ante Radić, prvi i glavni osnivač Hrvatske Seljačke Stranke, slavi se po čitavoj hrvatskoj domovini kao narodni učitelj. Zanimljivo je i vrlo aktualno znati, kakav je bio odnošaj pk. dra Ante Radića prema svećenicima. To ćemo najbolje saznati iz Sabranih djela dra Ante Radića, gdje se u III. svesku str. 215. nalazi članak o svećenstvu, koji je pk. dr Ante Radić štampao u svome »Domu« od 28 lipnja 1901. Taj članak glasi doslovce:

»Iz hrvatskih zemalja ne mogu vam javiti vrijednih i velikih stvari: nekako smo zagrešli. Štogod tko rekao, kriva su tome naša gospoda, i to najviše ona u Zagrebu. Bio neki dan kod mene jedan učen i pametan stariji gospodin, pa razgovaramo tako, a on mi kaže: »Neće biti ništa, ako ne dođe štogod iz naroda«. — t. j. on misli: od seljaka. Mislio je, da ću mu ja to potvrditi, jer zna, da ja mnogo držim do seljaka. Ali ja sam šutio. Istina je, ja mnogo držim do seljaka, ali je opet

istina, da seljak sam ne može ništa. Ritko je kada narod sam štogod veliko i vrijedno učinio za svoje dobro, a to zato, jer je narod neuk. Iz naroda mogu izići veliki ljudi bistre glave; ali to može biti samo ondje, gdje nema nadaleko inteligencije, ni domaće ni tuđe. Tako su se pred 100 godina digli prosti svinjski trgovci u Srbiji i pomalo oslobodili narod, jer u čitavoj zemlji nije bilo školana čovjeka. A danas neka se digne tkomu drago, dići će se proti kakav Židov, govorit će i pisati slatko i pošteno — i neuki će svijet vjerovati i smutiće se. I tako zdrava pamet narodna ne može prevladati, jer nam je zemlja puna pokvarene gospode i špekulanata, a okolo nas vrebaju tuđinci, pa jedni mite i vuku ovamo, drugi onamo.

Teško je sve to i muka velika. Najveća mi je muka, kad me pitaju poštenu naših seljaci: »A što ćemo? Kuda ćemo, i uz koga ćemo?« — Što ćeš im odgovoriti? Kad sve dobro promisliš, najbolje je

se vratim bez novca i bez knjige, ti me već shvaćaj... U mojoj kući, Liljano, nijesu tako dobri kao u tvojoj. Ja više nemam majke, otac se, zastalno, ne zanima, što ja čitam, a moja braća bi mi se rucala, kad bih im rekla, da sam ti pustila, da mi razdereš novu knjigu radi griznih savjesti.

Glas Katičin podrhtava, dok to govori.

Liljana, koja je opazila to njeno drhtanje govori joj ljubezno:

— Vidjet ćeš, kupit ćemo tako lijepu knjigu, da će i tvoja braća uživati, kad je budu čitala.

Kad su stigle do knjižare, prije nego će ući u nju, Katica časkom oklijeva:

— A svoja rubca, Liljano, baš hoćeš da se odrečeš?

Liljana joj se obraća s licem obasjanim srdačnim i iskrenim smiješkom.

— Rubca? Nemoj se radi njega uzrujavati. Ta ja sam već na nj i zaboravila.

Po onom smiješku Katica shvaća, da u duši Liljane nema ni sjenke tuđe, već naprotiv foliok radosti, one radosti, kojom nas Gospodin dariva uvijek, kadgod izvršimo koje dobro djelo.

Ante Kalin

kazati ovako: Ipak bez naroda nema ništa. Seljački narod treba poučavati i njegovu poštenju dodavati zdravu misao i pokazivati pravi put — bez obzira. Narod treba vode, to je istina. Tko će mu dati voda? Kako je danas, — nitko drugi nego njegov pop. Jest, baš pop. Popova ima u svakom kraju, oni su visoko školovani, oni su s malim izuzetima poštenu, od svih još najpošteniji, oni su među sobom jedno; njima i njihova vjera i njihova služba donša, da moraju biti za narod i za sve što je pošteno i pravično. A što je glavno: oni su svoji i slobodni, njima je gospodar biskup, a glava im je papa, oni ne dršću pred svakim pisarčićem. Oni živu ponajviše od crkvenoga dohotka, a narodu baš toliko i ne dodijavaju.

Jest, tako je. Ja znam, da će se opet naći ljudi koji će škrgutati zubima: da je »Dom« popovski list, da narod goni pod popovski jaram. Ali se toga ne treba bojati. To i jest naša najviša nevolja i nesreća, što se sve boji, nitko se ne usuđuje kazati, što misli, pa onda potajno ruje jedan protiv drugoga, dok se to ne dozna, a onda se posvade i kolju. A to nije čovjek nego kukavica, koji ne smije kazati što misli. Sad je za hrvatski narod tako teško vrijeme da se narodu mora dokazati istina, jer samo po istini može nastati dobro.

Stojte dakle u ovoj nevolji čvrsto i stalno uz svoje popove, — ne zato što su popovi, nego zato što su najpošteniji, najzdušniji od sve naše gospode. Tjerajte vi njih na posao, a oni neka vode nas. Ne pazite ni na koga: pazite na sve, što vam se govori.

Govoriće vam, da su se Hrvati već pred 800 godina prodali Papi, da je kralj hrvatski Zvonimir bio papski sluga, da kod nas i danas vladaju popovi, i da je to najveća naša nesreća. Ja vam samo kažem ovo: kad Papa, biskupi i popovi počnu onako krivično vladati i daviti svijet, kako su ga davile druge protupopovske vlade i gospoda, — onda je svijet propao. Ona već neće biti nigdje ni pravice ni poštenja. A za jednoga ili dva popa se ne pita, i to se zna, da i među njima ima kukulja.

Eto, rekao sam vam po duši. A gospoda naša koja će se na ovo pisanje srditi, — neka gledaju, da budu poštenija i zdušnija, da se narod bude mogao u njih pouzdati i za njima koracati. Nitko sretniji od svećenika, ako se ne bude morao pačati u druge posle, nego samo u nauk Božji i u stvari svete, pa da i bude samo svećenik. Ali dok toga nema, — ovo vam je za danas moja poruka iz hrvatske zemlje, pa vam danas neću iz nje ništa više javljati.

Ovome članku pk. dra Ante Radića splitska »Katolička Riječ« od 18. t. mj. dobro je dodala ovu svoju opasku: »Ovako je mislio i pisao pk. Ante Radić, a nije vjerojatno, da bi neki današnji »ideolozi« i »tumači« Radićeve nauke ni napisali ni potpisali ovakav ili ovome sličan članak.«

Naši dopisi

KNIN

Mlada Misa

14. t. mj. Knin je imao rijetku vjersku svečanost. Mladi franjevac o. Paulin Vuković rekao je svoju prvu Misu u župskoj crkvi sv. Ante. Trodnevno slavljenje zvona navještalo je ovu lijepu vjersku proslavu. Nije nikakvo čudo, da je crkva bila dupkom puna pobožnoga puka, koji je pohrlio na ovo mladomislukovo slavlje. Poslije kojih pet desetljeća ponovno jedan franjevac govori svoju prvu Misu u starodrevnom i kraljevskom Kninu.

Uoči proslave upriličen je mali vatromet. Pročelje i unutrašnjost crkve bili su lijepo iskičeni narodnim trobojkama i bršljanom. Na dan same proslave u Knin se slegla velika masa pobožnih vjernika iz obližnjih katoličkih sela. Osobito je bilo veliko hodočašće iz sela Vrpolja, koje je predvodio sam njihov župnik o. Vjekoslav Šimić.

Točno u 10 i po s. krenula je povorka s mladomislukom iz samostana. U povorci stupala je školska omladina, koja je pjevala prigodne pozdravne pjesme mladomisluku pod vodstvom kninskoga dekana o. Leonarda Buljana. U povorci je, uz mladomisluka stupao lijep broj svećenstva, koje je predvodio mp. o. Petar dr Grabrič, provincijal. Na ulasku u crkvu jedna djevojčica u bjelini predala je mla-

domisniku buket lijepoga cvijeća uz recitiranje pjesme. Pred stepenicama velikog oltara mladomisnik intonira »Pridi, Dušo Presveta«. Potom otpočinje njegova prva Misa. Na kuru skladno pjeva Oratorijski zbor Foerster-ovu »Missa in honorem sanctae Ceciliae, op. 74« uz pratnju orgulja i kvinteta vojne muzike. Na orguljama spremno svira o. Petar Topić, srednjoškolski kateheta.

Prigodnu propovijed održao je o. Božo dr Vuco, mladomisnikov profesor iz bogoslovije. Asistirali su: o. Bernardin Topić, mladomisnikov kum, o. Ante dr Jadrijević, profesor, i o. Ivan Vuković, profesor i mladomisnikov rođak. Ganutljiv je bio prizor, kad mladomisnik po prvi put pričešćuje svoju rodbinu i krug najužih prijatelja, te kad podjeljuje svoj prvi svećenički blagoslov vjernicima. Poslije Mise uz »Tebe Boga hvalimo« održan je blagoslov sa Svetotajstvom. Na kraju mladomisnik sjeda na tron, s desne strane oltara, i prima čestitke uz ljubljene ruke od svoje redovničke braće i vjernika. Najstariji član redovničke družbe mjesnoga samostana, ujak i obljubljeni duhovni otac u kninskoj krajini o. Pavao Perišić dijeli vjernicima spomen-sličice. U dupkom punoj crkvi zapaženi su predstavnici političkog i kulturnog dijela hrvatskog Knina i kninske krajine.

Poslije crkvene svečanosti bio je upriličen svečani objed za mladomisnikovu rodbinu, svećenstvo i krug najužih pozvanika. Zapaženi su uz već gore napomenuto svećenstvo i mladomisnikovu rodbinu gg. Šime Dogan, zamjenik hrv. nar. zastupnika za kotar Knin, Vicko Musić, glavni povjerenik GS i SS, Lucijan Stela, načelnik Teh. odjela Ispostave banske vlasti u Splitu, dr Boris Šljamer, ravnatelj mjesne bolnice, Marko Grgić, potpretsjednik HKD »Napredak«, Nikica Tilić, tajnik Mjesne organ. HSS, Jandre Kravica, opć. vijećnik, I. Butković, glavar Vrpolja, Jandrija Maričić, glavar Potkonja, Mo. Josip Kuletin, kapelnik voj. muzike, članovi Orator. zbora na čelu sa svojim zborovodnom Ivanom Kurtovićem i drugi.

Preko objeda izredalo se više pozdravnih govora, koje su održali svećenici i drugi uzvanici. Osobito lijep pozdravni govor održali su mp. o. Petar dr Grabić, o. fra Ante dr Jadrijević, o. fra Bernardin Topić, o. fra Božo dr Vuco, o. fra Ivan Vuković, o. fra Leonard Buljan, o. fra Vjekoslav Šimić i g. Šime Dogan. Ovaj posljednji pozdravio je mladomisnika u ime svih Hrvata i Hrvatica Knina i okolice. Ostali predgovornici isticali su veliku ljubav mladomisnika, da postane svećenikom, kao i nedoživljenu želju mladomisnikovih pok. roditelja, da im jedina sin bude svećenik. Isticanje su žrtve mladomisnikovih siromašnih sestara oko njegova školovanja, a osobito velika žrtva njegove sestre gđice Pave.

Netom je mladomisnik, uzbuđen i sa suzama na oku, otpozdravio sve uzvanike, predgovornike, a preko njih i sve Hrvate i Hrvatice drage mu kninske krajine i junačkog i slavnog kraljevskog Knina, objed je bio završen. Svi Kninjani i Kninjanke nosit će u svojim srcima znak trajnog sjećanja na ovaj lijep dan vjerskoga života u Kninu.

UMRLI. Od 18.—25. t. mj. umrli su u Šibeniku: Zivković Ivan pk. Filipa iz Radonija (23 g.), Zlender Janko Vin-kin (22 mj.), Santini Marija ž. Miće iz Tribounja (34 g.), Radić Nevenka Matina iz Trogira, Ivković Špiro pk. Marka iz Labina (28 g.), Vranjković Milica ž. Dušana iz Srdelja (20 g.) i mrtvorodeno Cučnik Maksa i Elene. — P. u m.!

UNAJMLJUJE SE DUĆAN za 1. V. t. g. s modernim stalažama. Prodaje se jedan drvodjelski stol. Obratiti se: Petru Kitaroviću pk. Jakova — Šibenik.

VESTA
najbolji njemački šivaći strojevi
pismena garancija 30 godina

Radio aparati TELEFUNKEN i ORION
specijalni za sela

Motocikle, Bicikle, Petromax lampe
NOVOST — štedne svjetiljke na špirit
velika svjetlost mali trošak, pisali strojevi,
Hrvatske vunene zastave.

Cijene umjerene. Za gotovo i na otplatu
JAKOV TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Budite apostoli svoje sredine!

Ciljevi apostolata

IV.

APOSTOLAT ZA APOSTOLAT

Naš osvajački rad treba da ima još uzvišeniji cilj: ne samo kršćanina, već apostola.

Apostolat je zaista najviši stepen kršćanskoga života. Mi moramo sve dotle dovesti duše.

A moramo to, prije svega, da osiguramo svoju vlastitu pobjedu. Uistinu nema boljšeg načina, da navedemo jednu dušu, da ustraje u dobru, od onoga, da je povežemo i kao usidrimo za dobra djela, za apostolat.

To je opće pravilo; ali osobito vrijedi za omladinu, koja je više od drugih podložna brzim promjenama, pod uplivom nutarnjih i vanjskih čimbenika.

Čitamo u životu Talijana dra Petra Jurja Frassati, inženira, koji je u 24. godini umro u miomirisu svetosti, kad je on očitovao majci želju, da uđe u redove Katoličke Akcije, ona je zapitala savjet u Salezijanca vlč. Coiazzi, koji je nato postao životopiscem samoga Frassati-a. Razboriti redovnik odgovori joj: »Pustite ga, neka uđe, gospodo, jer ako se odmah ne uhvati s dobrima, prije ili kasnije, uhvatit će se s opakima...«

Uistinu je tako. Za mnoge mladice i djevojke katoličko društvo je kao korablja Nojeva, koja one sretnike, koji su u njoj, spašava od brodoloma. A to ne samo radi svoje zaštitničke uloge, već i nadasve radi svoga mnogovrsnog odgojnog rada.

Uostalom sami apostolski rad nije li sam po sebi sredstvo, koje štiti i čuva, a ujedno i izgrađuje i odgaja? Najbolji način, kako ćemo sebi samima dobro činiti, jest taj, da to drugima činimo. O tomu ćemo imati prilike, da ponovno nešto kasnije govorimo.

Kristov apostol mora se dakle siliti, da nađe i predobije drugih apostola.

Uostalom i za ovo imamo primjera u evanđeoskim stranicama. Isus, nakon što je bio kršten u vodama Jordana, po prvi put susreće dva svoja buduća apostola, te se s njima zadržava u dugom razgovoru, poučava ih i oduševljava. Jedan od njih, Andrija, netom se sastao s bratom, govori mu: »Našli smo Mesiju«. I dovodi ga k Isusu, koji, kako pripovijeda evangelista, »pogledavši na njega reče: Ti si Simon,

sin Ivanov, ti ćeš se zvati Kefa, što znači: Petar«.

Tako je ljubav bratova poglavicu apostola po prvi put privela među sljedbenike Kristove.

POSLENIKA JE MALO

Sada, kad smo se upoznali sa ciljevima apostolata u vlastitoj sredini, možemo dobro uskliknuti: »Žetva je velika«. Duša, kojima nam je dobra činiti, uistinu je mnogo: čitava ih je legija.

Nažalost moramo dopuniti izreku Kristovu te gorko i mi dodati: »Ali poslenika je malo«.

Ima pobožnih duša, koje lijevaju iskrene suze, kad čuju, da je koje sveto-hranište obećaćeno, te nose cvijeće i ukrase za oltare Krista, Djevice, Svetaca. I neka im je na čast. No nato se ne sjetite, da je oko njih toliko duša — živih sveto-hraništa Duha Svetoga — koje svakoga dana opustoši grijeh, dok su mnoge druge puste, bez ikakve kreposti. Obećaćena ili zanemarena sveto-hraništa, koja ne izazivlju samilosti kršćana.

Ima velikodušnih duša, koje se brinu za obraćenje poganskih naroda, daju i sakupljaju novčane darove, dijele i šire razne časopise, knjige i letake, mole za misije i misionare. To je sve vrlo dobro. No niti prstom ne miču se za obraćenje pogana, koji su oko njih te se ne brinu i ne zauzimlju za duše, za koje one same mogu postati misionarke. A to je zlo.

Hoćemo li reći, da je tome kriv uvijek grješni nehaj? Ne, mnogo češće je krivo neshvaćanje. Ipak je ta stvar svake osude vrijedna te žalosti Srce Našega Gospodina.

Treba dakle bistrirati pojmove. Treba propovijedati apostolat u vlastitoj sredini svim dušama, koje ljube Isusa.

Savjetujem ti ozbiljni ispit savjesti i u ovom pogledu. Pogledaj, da li si učinio svo ono dobro, što si mogao učiniti, i svim onim osobama, kojima si to mogao učiniti. Pogledaj, da li si učinio svo ono dobro, koje nitko drugi ne bi bio mogao učiniti. Možda će te tvoja savjest prekriti radi koga grijeha propusta. Jer je istinito — i ako to u praksi često zaboravljamo — da se griješi protiv ljubavi, ne samo ako učinimo kakvo zlo bližnjemu, već i ako ne činimo dobro, koje zadovoljava njegovim potrebama i odgovara našim mogućnostima.

Život Šibenika

BL. HOZANA KOTORSKA. U crkvi sv. Dominika obavit će se trodnevica u četvrtak, petak i subotu, 25.—27. t. mj., u 7 s. naveče. U nedjelju 28. t. mj. slavi se njezin blagdan. Tih sv. Misa bit će u 6 s. ujutro, a pjevana u 10 s. Popodne u 4 s. bit će ruzarij, himna Blaženice i blagoslov s Presvetim.

PROSNI DANI. Ponedjeljak, utorak i srijeda prije Spasova zovu se prozni dani, jer se ta tri dana obavljaju procesije i vjernici prose od Gospodina, da blagoslovi polja i usjeve naše. U našem gradu bit će sva tri dana procesija oko katedrale u 9 s. ujutro.

SPASOVO. U četvrtak 2. V. pada Spasovo, zapovjedni blagdan, pa je toga dana zabranjeno raditi težačke poslove. Red službe Božje u našim crkvama bit će kao svake nedjelje. U katedrali bit će ujutro u 5.30 s. župska sv. Misa. Zatim u 7, 8 i 9 s. tih sv. Mise. U 11 s. pontifikalna sv. Misa.

DEVETNICA DUHU SVETOM počinje u petak 3. V. Devetnica se drži u katedrali i u varoškoj župskoj crkvi. U katedrali počinje u 7 s. uvečer.

DEVETNICA GOSKI POMPEJA počinje u ponedjeljak 29. t. mj. u Novoj crkvi. Devetnica počinje u 6 s. uvečer.

ŠESTDNEVNI TEČAJ ZA UČENIKE UČIT. ŠKOLE. Prof. Niko Barač, upravitelj mjesne građanske škole, održao je uspješni šestdnevni tečaj za učenike II. i V. razr. Učiteljske škole radi upoznavanja narodnoga života i običaja.

SVIBANJSKA POBOŽNOST. Kršćanstvo je najljepši mjesec u godini posvetilo Najljepšoj i Prvoj od svih žena, Bl. Djevici Mariji. Po starom običaju i o-

ve godine održavat će se svibanjska pobožnost u katedrali, u varoškoj župskoj crkvi, i u crkvi sv. Frane. Pobožnost počinje u utorak 30. travnja, drži se svake večeri u 7 s.

NOVI POLICIJSKI SAT ZA LOKALE. Predstojništvo gradskog redarstva propisalo je do daljnje naredbe novi policijski sat, tako da sve krčme moraju biti zatvorene u 9 s. na večer, gostione u 10 s., a kafane u 11 s. Poslije 11 s. uvedeno je »dežurstvo« od jedne same kafane, koje traje do 2 s. iz jutra. Naizmjenice će u tom vremenu biti otvorene kafane »Krkak«, »Istra«, ili »Narodna«, ali se od 11 s. do 2 s. ne će smjeti točiti alkoholna pića.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETLA« javljam, da je nakana klanjanja za sljedeći tjedan (28. IV. — 4. V.): za mir među narodima i da nas Bog poštedi strašnoga biča rata — Don Ante Radić.

POVLAČENJE KOVANOGA NOVCA. Prema odredbi o povlačenju iz optičaja kovanog novca starih oblika: novac od 50 dinara vrijedio je do 16. veljače o. g., a zamjenjuje ga Narodna banka, poštanski i porezni uredi do 16. kolovoza 1940., novac od 20 dinara vrijedi do 30. travnja 1940., a zamjenjuju ga gornji uredi do 1. studenog 1940., novac od 2 dinara vrijedi do 16. kolovoza 1940., a zamjenjuju ga gornji uredi do 16. veljače 1941., novac od 1 dinara vrijedio je do 20. t. mj., a zamjenjuju ga gornji uredi do 20. listopada 1940., novac od 0.50 vrijedi do 16. kolovoza 1940., a zamjenjuju ga gornji uredi do 16. veljače 1941. godine.

Razne vijesti

PLEMENIT PRIMJER. Više je puta naša publika čula za ime gđe Marije Najpar iz Vukovara radi njezine darežljivosti. Tako je prošle godine kupila nove orgulje župnoj crkvi u Vukovaru za 165 hiljada dinara, a ovoga je proljeća ustanovila zakladu od 100 hiljada dinara na hrv. sveučilištu, iz koje će se nagradivati najbolje radnje studenata. O tome su pisale sve naše novine. — Ovih je dana gđa Najpar darovala novih 100 hiljada dinara Biskupskom bogoslovnom sjemeništu u Dakovu, da se osnuje zaklada za pomaganje siromašnih bogoslova, naročito onih, kojima je potrebno dulje liječenje, da im se spasi život i zdravlje. Ciljeli je svoj život gđa Najpar posvetila radu na dobro bližnjega, a ovim zadnjim svojim darovima je došla u red najzaslužnijih naših ljudi. Vrijedno je, da se za taj lijepi primjer znade.

DAN BAČKO-BARANJSKIH HRVATA proslavljen je u Zagrebu 18. t. mj. na vrlo svečani način. Zagreb ih je veličanstveno dočekao. Održala se svečana akademija u Zagrebačkom Zboru. Prireden im je u počast svečani banket, a uvečer davao se »Zrinjski« u Hrv. kazalištu u njihovu počast. U Zagreb su došli na ovu svečanost pod vodstvom svojih vođa Mons. Blaška Rajića, Josipa Đide Vukovića i ostalih, a sudjelovao je i subotički biskup preuzv. Lajčo Budanović.

KONFERENCIJA ŠIREG VODSTVA VKB. 21. t. mj. održana je u Zagrebu vrlo uspješna konferencija širega vodstva Velikog Križarskog Bratstva, kojoj je prisustvovalo oko 50 predstavnika Okružja te posebno pozvanih križarskih radnika i prijatelja, pa i iz najudaljenijih krajeva: Subotice, Sarajeva, Banjaluke, Dubrovnika. Konferenciji je prisustvovala i dakovački biskup preuzv. Akšamović. Jednoglasno je zaključeno, da se nastavi što intenzivnijim radom oko proširenja križarske organizacije po svim hrvatskim krajevima. Odredene su smjernice budućega rada.

PODIGNUTA OPTUŽNICA PROTIV ZWERGERA I DRUŽINE. Zagrebačko državno odvjetništvo dostavilo je okružnom sudu optužnicu protiv Branka Zwergera, kojega tuži radi zločina ubojstva nakon zreloga promišljanja, i to kao neposrednoga počinitelja, a Ljubomira Beleževića i Stevu Večerina kao pomagače. Optužnica je uručena svoj trojici, i ako protiv nje ne ulože prigovore, rasprava bi mogla započeti za dva do tri tjedna. Osumnjičeni Kamenko Počuća pušten je na slobodu, jer se nije moglo dokazati, da je znao, u koju će svrhu Zverger upotrijebiti štap, koji mu je on dao. Kao što je poznato, optuženi odgovaraju za ubojstvo Milana Šufajla, koje su izvršili u veljači 1931.

POZIV ZAPOVJEDNIŠTVA GRADA BEOGRADA. Zapovjedništvo grada Beograda izdalo je ovaj poziv: »U posljednje vrijeme strana obavještajna služba nastoji svim silama unijeti zabunu u vojsku, da poljulja povjerenje u našu državnu upravu i da prikupljajući podatke o našoj vojnoj snazi radi protiv interesa narodne obrane i sigurnosti zemlje. Svi rodoljubni Jugoslaveni od najmanjeg pa do najvećeg dužni su da budu na oprezu i da stalno budnim okom prate sve pojave oko sebe obraćajući osobito pažnju na strane osobe, između kojih imade najveći broj stranih špijuna i agenata, koji rade protiv vitalnih interesa države, pa dosljedno tome i protiv svakog Jugoslavena, pojedinca. Rodoljubivi Jugoslaveni, vaša je sveta dužnost, da sve ono, što vidite ili saznate, a što posredno ili neposredno može štetiti općim državnim interesima, interesima narodne obrane i sigurnosti domovine, najhitnije dostavite — najbolje osobno — zapovjedništvu Beograda, u kome postoji biro, namijenjen specijalno suradnji s građanstvom u cilju suzbijanja neprijateljske špijunaže i štetne agitacije. Imajte na umu, da često na izgled i beznačajni podatci mogu biti od ogromne vrijednosti, zato obavijestite o svemu, što mislite, da će biti od koristi. Jugoslaveni, ne zaboravite, da je to vaš dug prema domovini i budite krajnje savjesni i pedantni.« — I zapovjedništvo grada Zagreba izdalo je ovakav poziv.

Jesam li podmirio pretplatu?